

Спецыяльны выпуск да візіту Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі ў БДУ

БЕЛАРУСКІ

УНІВЕРСІТЭТ

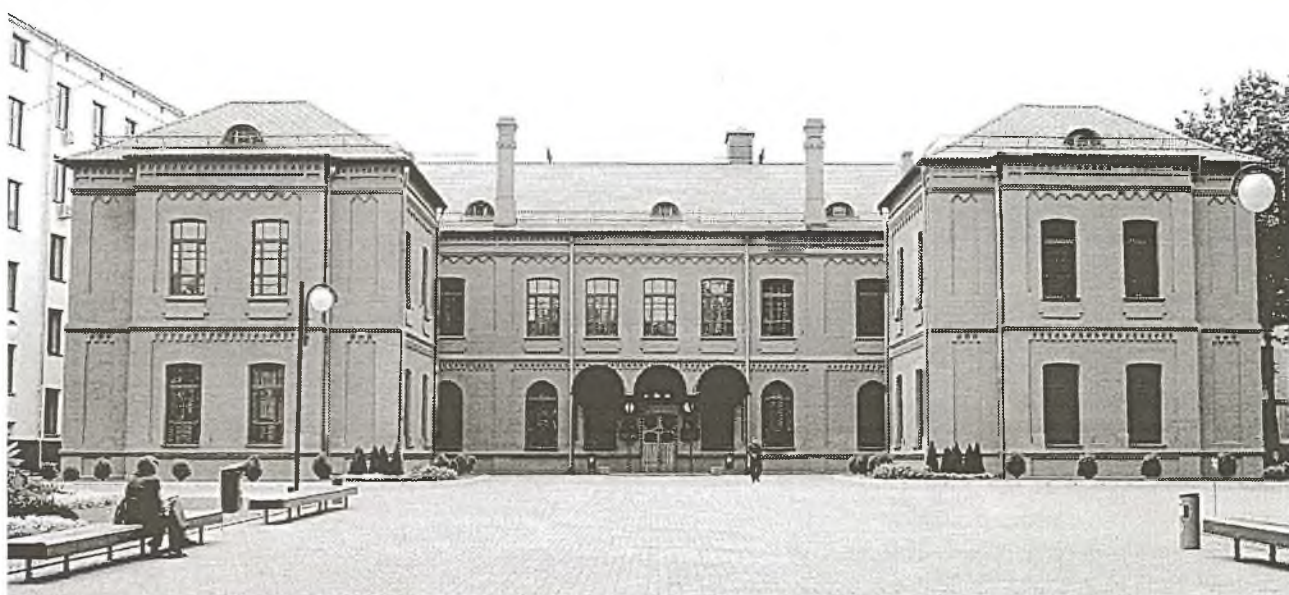
Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

12 сакавіка 2003 года, серада, № 3 (1868)

100 пытанняў для Прэзідэнта

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка наведае БДУ, а таксама выступіць ва ўніверсітэце з лекцыяй на тэму "Гістарычны выбар Беларусі". Лекцыя закране пытанні паходжання і станаўлення беларускага народа і беларускай дзяржаўнасці, ролі Беларусі ў славянскім свеце і ў еўрапейскай цывілізацыі. Падрабязна будуць разглядацца асноўныя гістарычныя падзеі ў Беларусі. Частка лекцыі будзе прысвечана прыярытэтам знеш-

няй палітыкі краіны. Асобна прадугледжаны час для адказаў на пытанні. Сваё пытанне Прэзідэнту зможа задаць кожны. Для гэтага ў навучальных і адміністрацыйных карпусах і інтэрнатах былі ўсталяваны спецыяльныя урны. Апытальнік для Прэзідэнта створаны таксама на ўнутраным сайце БДУ. Пасланны можна было таксама накіроўваць на адрас Радыё БДУ "ЮНІСТАР". Ад студэнтаў і супрацоўнікаў паступіла больш за 100 пытанняў.

Будынак рэктарата БДУ

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Каб атрымаць стыпендыю Прэзідэнта — вучыся толькі на выдатна

Сённяшні герой нашай рубрыкі — Дзяніс Кісялёў, які атрымаў стыпендыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Дзяніс — асоба творчая. Да ўсяго, ён генератар ідэй у творчым актыве студэнцкага гарадка, а таксама выдатны арганізатар. А яшчэ ён рамантык.

— Чым запомніліся школьныя гады?

— У школе я стаяў ля вытокаў БЛІК (Беларускай лігі інтэлектуальных камандаў) Чэрвенскага раёна, мы ў 10-м класе выйгралі Мінскі абласны турнір, а потым ствараўся сам клуб, і я стаў яго першым прэзідэнтам. Удзельнічаў і перамагаў у раённых спаборніцтвах па лёгкай атлетыцы, захапляўся футболам. Прымаў удзел у адроджанай абласной алімпіядзе па гісторыі, што значна спрасціла пас-

тупленне. У прынцыпе, школьныя гады досыць актыўныя.

— А ўніверсітэцкія?

— Першыя два курсы асноўнай задачай для мяне было навучанне — вынік выдатны. Грамадская ж дзейнасць захапіла мяне пазней. Напачатку рыхтавалі выступленні на факультэце, а потым і ў інтэрнаце захацелася нешта цікавае прыдумаць.

— Ты мэтанакіравана выбіраў ВНУ?

— Не, спачатку збіраўся паступаць у педагагічны. БДУ здаваўся нечым недасягальным. Мама прапанавала ўсё ж паспрабаваць, і я адважыўся. І ўжо ўвесну ведаў, што паступіў дзякуючы залатому медалю і паспяховаму выступленню на алімпіядзе. Я паступіў у БДУ!

— Як пайплываў на цябе інтэрнат?

— Гэта ў пэўнай ступені працяг дзіцячага садка і школы. І таму, хто прайшоў усе гэтыя этапы, лягчэй адаптавацца да новых умоваў жыцця. Мінчане, як правіла, зайздросцяць "інтэрнацкім", бо ў іх за 20 гадоў нічога не змянілася. А

інтэрнат — рэальная школа жыцця. Неабходна самому размеркаваць свой час, грошы, расставіць прыярытэты: выдаткуеш ты грошы на ежу, ці на кніжкі, ці на падарунак сябру. А калі ты яшчэ і закахаўся... Інтэрнат вельмі дысцыплінуе. Гэта выпрабаванне на трываласць. Тут нельга плыць па плыні, важнае месца займае самакантроль.

— Якія якасці ты цэніш у людзях?

— Цяжка сказаць, бо я ўспрымаю чалавека цэласна. Але калі паспрабаваць нешта вылучыць, дык у першую чаргу — сумленнасць, адкрытасць, шчырасць, прафесіяналізм і адказнасць. Але я, хутчэй, адчуваю, добры гэта чалавек ці не.

— І гэтак пацуціце не падводзіла?

— Пакуль яшчэ — не. Я не расчароўваўся ў людзях. Наадварот — было: калі спачатку насцярожана ставіўся да чалавека, а потым ён стаў найлепшым сябрам.

— Дзяніс, ёсць што-небудзь, чаго б ты не ўмеў рабіць ці не ведаў?

— Калі не ўмею, а мне гэта спатрэбіцца, дык абавязкова навучыся. Мяне нельга, як кажуць, "браць на "слабо". Мне — не "слабо".

Гутарыла Іна ХАЗЕЕВА

У другім семестры 2002-2003 навучальнага года ў БДУ стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь атрымліваюць 4 п'яцікурснікі — Васіль Макаравіч, студэнт геаграфічнага факультэта, Ганна Целяховіч, студэнтка факультэта філасофіі і сацыяльных навук, Уладзімір Ладзята, студэнт хімічнага факультэта, і Дзяніс Кісялёў, студэнт гістарычнага факультэта БДУ.

Яе спецыяльнасць — камунікацыя

Стыпендыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь за другі семестр 2002-2003 навучальнага года атрымлівае Ганна Целяховіч, студэнтка 5 курса факультэта філасофіі і сацыяльных навук. За ўсе семестры навучання на аддзяленні інфармацыі і камунікацыі факультэта Ганна мае толькі выдатныя адзнакі.

Дзяўчына актыўна цікавіцца пытаннямі знешняй камунікацыі. Гэта пацвярджаюць і тэмы яе курсавых работ: "Сацыяльныя і культурныя аспекты рэкламы", "Узаемадзеянне арганізацыі са знешнім асяроддзем", "Узаемадзеянне камерцыйнай арганізацыі са сваім акружаннем пры дапамозе маркетынговых камунікацый". Яна неаднаразова заахвочвалася грашо-

вымі прэміямі за ўдзел у студэнцкіх навуковых канферэнцыях БДУ. Мае станоўчыя водгукі з месцаў праходжання вытворчай практыкі ў Міністэрстве замежных спраў і Нацыянальным прэс-цэнтры Рэспублікі Беларусь.

Да ўсяго, Ганна Целяховіч рознабаковая і цікавы чалавек і ніколі не абмяжоўваецца толькі вучобай. Два гады яна прымала ўдзел у гульнях "Што, дзе, калі?" Беларускай лігі інтэлектуальных камандаў. Валодае англійскай і французскай мовамі. Арганізацыя студэнцкіх вечароў таксама ёй пад сілу. Яна прыемная ў зносінах і добраазначаная.

Вольга АНІНА

Дзяніс Кісялёў нарадзіўся 6 лістапада 1980 г. у Мінску, потым з бацькамі пераехаў у Віцебск, а ў 1990 г. — у Чэрвень Мінскай вобласці. У 1998 г. закончыў з залатым медалём Чэрвенскую СШ № 4. Прымаў удзел у абласной алімпіядзе па гісторыі, па выніках якой залічаны на гістарычны факультэт нашага ўніверсітэта. Актыўна ўдзельнічае ў грамадскім жыцці факультэта і інтэрната. З 2000 г. — у складзе студсавета інтэрната № 2, потым студсавета інтэрната № 1, староста паверхі, член аперацыйнага атрада. З 2001 г. старшыня культурна-масавай камісіі. Нязменны ўдзельнік студэнцкіх капуснікоў як на факультэце, так і ў інтэрнаце. Цяпер студэнт V курса. Жанаты.

Прэзідэнт і Універсітэт

На факультэце прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі

3 гісторыі візітаў

2 верасня 1996 года

на пачатку новага навучальнага года Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка наведаў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, дзе сустрэўся са студэнтамі першага курса і выкладчыкамі. На гэтай сустрэчы кіраўнік дзяржавы адзначыў: “Мы па праву лічым універсітэт буйнейшым у рэспубліцы цэнтрам адукацыі, навукі і культуры, які мае вялікія заслугі перад краінай, багатую гісторыю, добрыя традыцыі ў падрыхтоўцы і выхаванні спецыялістаў і навуковых кадраў”.

15 студзеня 1998 года

ва ўніверсітэце адбылася нарада Прэзідэнта з рэктарамі ВНУ, на якой былі абмеркаваны праблемы развіцця вышэйшай школы. “Сістэма вышэйшай адукацыі стала ў нас адным з важнейшых элементаў умацавання дзяржаўнай і грамадскай структур, — сказаў Аляксандр Лукашэнка на нарадзе. — У сценах вышэйшай школы фарміруецца навуковы, вытворчы, эканамічны і кадравы патэнцыял краіны, будучае Беларусі”.

29 мая 2001 года

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка ўдзельнічаў у святочным адкрыцці новага будынка ліцэя БДУ. Тады Прэзідэнт адзначыў: “Таленавітая моладзь — гэта фонд нацыі, гонар народа і прэстыж краіны. Таму адкрыццё новага будынка ліцэя — падзея важная для ўсёй нашай рэспублікі”.

Корпус Ліцэя БДУ

3 выступленніў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі падчас візітаў у БДУ

Вышэйшая адукацыя павінна заставацца дзейнай. Асноўная задача ВНУ — падрыхтаваць разумных, творчых, таленавітых спецыялістаў. Гэта і бесперапыннасць адукацыйнага працэсу, забеспячэнне права выбару формы навучання і ўваходжанне ў адзіную адукацыйную прастору з Расіяй, дзяржавамі СНД, краінамі Усходняй і Заходняй Еўропы.

Галоўнае — гэта змест курсаў грамадазнаўчага цыкла. І тут, на мой погляд, першачарговымі з’яўляюцца наступныя патрабаванні: строгае навуковасць, аб’ектыўнасць, гістарычная праўда, адданасць патрыятычным традыцыям і маральным каштоўнасцям беларускага народа. Вышэйшая школа прызвана выходзіць грамадзяніна-патрыёта, здольнага ствараць у імя Айчыны.

На біялагічным факультэце

На адно з першых месяцаў у рэфармаванні вышэйшай школы ставіцца задача павышэння кваліфікацыі прафесарска-выкладчыцкага саставу, бесперапыннага папаўнення і абнаўлення яго ведаў. Вышэйшая школа — гэта кадравы рэзерв і раўнапраўны партнёр фундаментальнай навукі, а фундаментальная навука і акадэмічныя інстытуты сваімі дасягненнямі вызначаюць перспектывы навуковай арыенцыі вышэйшай школы і якасны ўзровень вышэйшай адукацыі.

Канцэпцыя вышэйшай школы ў рэспубліцы ставіць важнейшай задачай вызначыць накірункі далейшага руху і захаваць усё тое добрае, што ўжо набыта вышэйшымі навучальнымі ўстановамі за многія гады работы.

Асабліва роля ў фундаментальнай падрыхтоўцы кадраў надаецца навучальным установам універсітэцкага тыпу. Яны прызваны арганічна аб’яднаць у сабе якасныя параметры адукацыйнага, навуковага і культурнага цэнтраў.

Сучасная моладзь разумее каштоўнасць ведаў і тое, што не вокамгненны камерцыйны поспех, а трывалы веды забяспечаць інтэлектуальны капітал на ўсё жыццё.

Маладому спецыялісту неабходна кваліфікавана выкарыстоўваць інфармацыйныя тэхналогіі і сучасныя віды аргтэхнікі, дасканала ведаць замежную мову і свабодна валодаць дзяржаўнымі мовамі Рэспублікі Беларусь, умець прымаць рэалістычныя рашэнні ў рамках сучаснай палітычнай і эканамічнай мадэлі грамадства. Але самае галоўнае, у яго павінны быць устойлівыя дэмакратычныя перакананні і высокі ўзровень дзяржаўнай правасвядомасці.

Сёння авалодванне сучаснымі, прафесійнымі ведамі, асваенне новых інфармацыйных сістэм, укараненне ў эканоміку перадавых тэхналогій, навуковае абгрунтаванне кіраўніцкіх рашэнняў — ключавыя фактары прагрэса.

Мы павінны стварыць для моладзі, для ўсіх грамадзян рэспублікі сацыяльныя гарантыі добрага жыцця сёння і на будучыню. У гэтым вышэйшая мэта суверэннай беларускай дзяржавы.

Безумоўна, студэнт ВНУ не можа быць аб’якавым да справаў грамадства, свайго народа. Чалавек, які думае толькі пра сябе, заняты вырашэннем толькі сваіх праблем, непазбежна замыкаецца ў коле абыяцельскіх інтарэсаў. Талент, здольнасці, творчыя магчымасці асобы гарманічна развіваюцца толькі дзякуючы актыўнаму ўдзелу ў жыцці краіны, дзейснаму памкненню да высокіх грамадскіх мэтаў.

ПАДТРЫМКА

За значны ўклад у развіццё
вышэйшай адукацыі

Распараджэннем Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 лістапада 2002 г. № 317рп "Аб прызначэнні персанальных надбавак асобам з ліку прафесарска-выкладчыцкага саставу і навуковым работнікам дзяржаўных вышэйшых навучальных устаноў" прызначаны на 2002/2003 навучальны год штомесечны персанальны надбаўкі ў памеры 30 тарыфных ставак першага разраду асобам з ліку прафесарска-выкладчыцкага саставу і навуковым работнікам дзяржаўных вышэйшых навучальных устаноў за выдатны ўклад у развіццё вышэйшай адукацыі.

Сярод выкладчыкаў БДУ надбаўкі былі прызначаны наступным супрацоўнікам:

Бялова Т.А. — дацэнт кафедры грамадзянскага працэсу і працоўнага права;

Буза М.К. — загадчык кафедры матэматычнага забеспячэння ЭВМ;

Вараб'ёў В.П. — дэкан факультэта журналістыкі;

Вараб'ёва Т.М. — прафесар кафедры неарганічнай хіміі;

Грычык В.В. — загадчык кафедры агульнай экалогіі і методыкі выкладання экалогіі;

Елсукоў А.М. — загадчык кафедры сацыялогіі;

Жмойдзяк Р.А. — загадчык кафедры геадэзіі і картаграфіі;

Жураўкоў М.А. — загадчык кафедры тэарэтычнай і прыкладной механікі;

Збароўскі Э.І. — загадчык кафедры сацыяльнай работы;

Клішчанка А.П. — загадчык кафедры атамнай фізікі і фізічнай інфарматыкі;

Кугейка М.М. — загадчык кафедры квантавай радыёфізікі і оптаэлектронікі;

Сяргееўка В.В. — дацэнт кафедры гісторыі Расіі;

Ухванова І.Ф. — загадчыца кафедры англійскай мовы і моўнай камунікацыі;

Шамякіна Т.І. — загадчыца кафедры беларускай лінгвістыкі і міфалогіі.

ЮБІЛЕІ

БДУ адзначыў стагоддзе
А.Н. Сеўчанкі

24 лютага ў зале пасяджэнняў Вучонага савета БДУ адбылося ўрачыстае пасяджэнне Вучонага савета, прысвечанае 100-годдзю з дня нараджэння рэктара ўніверсітэта, Героя Сацыялістычнай працы, акадэміка Антона Нічыпаравіча Сеўчанкі.

У гісторыю Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ўвайшлі імёны многіх выдатных навукоўцаў і таленавітых педагогаў. Значнае месца сярод іх належыць А.Н. Сеўчанку — акадэміку АН БССР, буйному дзяржаўнаму дзеячу і арганізатару навукі.

А.Н.Сеўчанка працягнуў час (1957—1972 гг.) узначальваў БДУ. Пад яго кіраўніцтвам ўніверсітэт актыўна развіваўся: адкрываліся новыя факультэты і кафедры, умацоўвалася матэрыяльна-тэхнічная база, былі пабудаваны сучасныя навучальныя корпусы і інтэрнаты, значна выраслі навуковы патэнцыял і прафесійны ўзровень прафесарска-выкладчыцкіх кадраў.

БДУ ўвайшоў у лік 25 вядучых ВНУ Саветаў Саюза. У Беларусі ўніверсітэт стаў флагманам вышэйшай школы і нацыянальнай культуры, у 1967 г. узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

А.Н. Сеўчанка арганізаваў пры БДУ першы ў сістэме вышэйшай адукацыі рэспублікі Навукова-даследчы інстытут прыкладных фізічных праблем (НДІ ПФП), які сёння носіць яго імя.

Шматгранная плённая навуковая, педагагічная і арганізатарская дзейнасць акадэміка А.Н. Сеўчанкі спрыяла станаўленню і развіццю ў Беларусі буйных навуковых школаў у галіне фізічнай оптыкі, спектраскапіі і люмінесценцыі, радыёфізікі, фізікі цвёрдага цела і паўправаднікоў.

Выдатныя заслугі А.Н. Сеўчанкі высока ацэнены дзяржавай — у 1971 г. яму прысвоена званне Героя Сацыялістычнай працы.

"Слаўны сын беларускага народа" — так называецца кніга ўспамінаў вучняў і калег пра жыццёвы і творчы шлях А.Н. Сеўчанкі, выдадзена ў нашым ўніверсітэце. Яе прэзентацыя таксама адбылася на ўрачыстым пасяджэнні.

Па інфармацыі прэс-службы БДУ

БДУ СЁННЯ

Геалагічная
«алея»
як наглядны
матэрыял

У 2001 г. скончылася рэканструкцыя корпуса геаграфічнага факультэта. Цяпер географы могуць запрасіць гасцей у «амфітэатр» на 170 месцаў, у які ператварылася былая факультэцкая аўдыторыя.

На другім паверсе корпуса можна ўбачыць геалагічную «алею» — гэта падлога, выкладзеная ўзорамі граніту з радовішчаў розных краінаў свету. У канцы «алеі» змешчаны некалькі плітаў грубай апрацоўкі, каб студэнты і госці факультэта маглі ўбачыць, як выглядае граніт у натуральным стане.

Географы стварылі аранжарэю субтрапічных культур.

Акрамя таго, на факультэце ёсць музей землярэства. Навучальнаму працэсу спрыяюць арганізаваныя лабараторныя класы па гідралогіі, геаграфіі, фізіцы і інш. Картаграфічны фонд актыўна папаўняецца новымі геаграфічнымі картамі і атласамі. Добра абсталяваная чытальная зала геаграфічных навук на 60 месцаў дапамагае студэнтам і выкладчыкам у працэсе навучання і працы.

Побач —
птушкі і
расліны

На пачатку 2001 г. здадзены ў эксплуатацыю новы корпус біялагічнага факультэта. Адметны ён наяўнасцю хола з зямлінамі і вальерай з жывымі птушкамі. У корпусе таксама створаны віварый з эксперыментальнымі жывёламі.

На фізічным факультэце

На даху будынка ўзведзена аранжарэя з калекцыяй раслінаў.

Новае памяшканне з сучаснымі вітрынамі займеў і заалагічны музей факультэта, што дазволіла абнавіць яго экспазіцыю.

Апошнім часам закуплена шмат сучаснага абсталявання для ўсіх кафедраў. Гэта спрыяе пашырэнню навуковых даследаванняў.

У новым
корпусе —
новае
абсталяванне

Пасля рэканструкцыі, закончанай у 2001 г., фізічны факультэт быў аснашчаны новым абсталяваннем. На факультэце сваімі сіламі былі зроблены новыя лабараторныя ўстаноўкі для забеспячэння сучаснага ўзроўню фізічнага практыкума. З'явіліся таксама відэакласы са спадарожніковым тэлебачаннем — для вывучэння замежных моваў. Усе вучэбныя і навуковыя лабараторыі падключаны да Інтэрнэту.

У Студэнцкім
гарадку

Сёння студгарадок — грунтоўны структураваны комплекс. У ім — 368 штатных адзінак. У 10 інтэрнатах жывуць каля 5600 чалавек. 2 інтэрнаты — кватэрнага тыпу, 3 — блочнага, 4 — калідорнага. Ва ўсіх інтэрнатах арганізаваны і пасляхова дзейнічаюць пакоі сацыяльнага, спартыўнага і культурна-асветнага прызначэння.

Адзін з самых новых інтэрнатаў БДУ — № 10. Уведзены ў эксплуатацыю ў 1998 г. Тут жывуць студэнты біялагічнага факультэта, а таксама факультэтаў журналістыкі, радыёфізікі і электронікі, аспіранты, дактаранты.

Інтэрнат мае чытальныя залы, відэасалон, спартыўны пакой (абсталяванне «Kettler»), тэнісны спартыўны пакой, нумары павышанай камфортнасці, клуб «Кактус», кавярню, філіял псіхалагічнай службы і інш.

На факультэце журналістыкі

«Унітэхпрам БДУ»:

навуковыя распрацоўкі ў
практыцы

На прадпрыемстве функцыянуюць каля дзесятка цэнтраў разнастайнай накіраванасці: малатанажнай хіміі, інфармацыйных сістэмаў, спецыяльнага тэхналагічнага і нестандартнага абсталявання, медыцынскага навуковага прыборабудавання, доследнага і эксперыментальнага абсталявання і аснасткі. Аб'ём выпушчанай прадукцыі ў 2002 г. склаў 1,2 млн. долараў ЗША.

На прадпрыемстве распрацаваны шэраг тэх-

налагічных працэсаў па вытворчасці харчовых дабавак і прэпаратаў медыцынскага прызначэння, арганізаваны іх выпуск, актыўна вядуцца работы па распрацоўцы і вытворчасці інфармацыйна-вымяральных сістэмаў, прыладаў побытавай і прамысловай электронікі.

У штаце прадпрыемства больш за 120 высокакваліфікаваных рабочых, навуковых і інжынерна-тэхнічных супрацоўнікаў (сярод іх 1 доктар і 7 кандыдатаў навук).

«Унікаштмет БДУ» — «каштоўнае»
прадпрыемства ўніверсітэта

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Унікаштмет БДУ» — галаўное спецыялізаванае прадпрыемства Рэспублікі Беларусь па зборы, першаснай і глыбокай перапрацоўцы лому і адходаў, якія змяшчаюць каштоўныя металы, і асноўны дзяржаўны пастаўшчык каштоўных металаў у Дзяржфонд Беларусі для фармавання золатавалютнага запаса. Апрача таго, прадпрыемства вырабляе шэраг назваў прадукцыі тэхнічнага прызначэння: рэагенты, пракат, аноды і інш. Аб'ём вытворчасці ў 2002 г. дасягнуў 4,8 млн. долараў ЗША.

У ліку спажывоўцаў прадукцыі прадпрыемства — Нацыянальны банк, ВА «Нафтан», ВА «Ювелір» і інш. Партнёрамі РУП з'яўляюцца больш за 2500 прадпрыемстваў і арганізацый краіны. Тут перапрабляецца 150 т разнастайнай сыравіны ў год.

На прадпрыемстве працуе каля 150 чалавек, у тым ліку 1 доктар навук і 10 кандыдатаў навук. У РУП ёсць цэнтр першаснай перапрацоўкі, цэнтр перапрацоўкі срэбраўтрымліваючых адходаў, цэнтр глыбокай хімічнай перапрацоўкі, 18 аддзелаў і лабараторый.

